

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျား/မ တန်းတူညီမျှ

နေအဖွဲ့အစည်းသည် DAI ဥရောပနှင့် KPMG တို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် ယူကေနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန (DFID) မှ စတာလင်ပေါင် (၂၅)သန်း ထောက်ပံ့မှုရရှိထားသော ဆန်းသစ်တီထွင်သည့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် အစိုးရ၊ စီးပွားရေးအသိုင်းအဝိုင်း၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မိတ်ဖက်များကို ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီများ ပေးအပ်၍ အများပါဝင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိပြီး တာဝန်ခံယူမှုရှိသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိပါသည်။

ကျား/မ မရွေး၊ လူသားတိုင်း အရင်းအမြစ်နှင့် အခွင့်အလမ်းများကို တန်းတူညီမျှစွာရယူခွင့်ရှိပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ၊ လေးစားမှုဖြင့် ဆက်ဆံသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုအတွက် ကျား/မ တန်းတူညီမျှက အရေးပါသည်ဟု နေအဖွဲ့အစည်းက ယုံကြည်ပါသည်။

စိန်ခေါ်မှုများ

အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု သို့မဟုတ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှောင့်ယှက်မှုအတွက် ဥပဒေမရှိခြင်း¹

လုပ်သားရာခိုင်နှုန်းမှာ အမျိုးသား ၇၇% နှင့်ယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီး ၄၈.၅% သာရှိခြင်း²

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အမျိုးသားများ နှင့်ယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီးလုပ်သားများကို တစ်နေ့လျှင် ၅၀၀ - ၂၀၀၀ ကျပ်သာ ပိုနည်းပြီး ပေးခြင်း³

အခကြေးငွေမရသော ပြုစောင့်ရှောက်မှု အလုပ်များတွင် အမျိုးသားများက တစ်နေ့လျှင် ၁နာရီခွဲခန့်သာ လုပ်ကိုင်ရပြီး အမျိုးသမီးများက ၅ နာရီအထိ လုပ်ကိုင်နေခြင်း⁴

၃၈% သောအမျိုးသမီးများ အလုပ်ခွင်တွင် အနိုင်ကျင့်ခံရခြင်း၊ ၁၇% က လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုများ ကြုံရခြင်း⁵

အဖွဲ့အစည်း၏ ဆောင်ရွက်မှုများ

အသိပညာနှင့် အရည်အချင်းများ တိုးမြှင့်ပေးခြင်း

နေအဖွဲ့အစည်းသည် ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များ (GAP)၊ ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်ရေးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးတို့အတွက် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ အမျိုးသမီး ၁၄ ၆၂၃ ဦး သင်တန်း ရရှိရန် ပံ့ပိုးခဲ့ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ကျား/မ တန်းတူညီမျှနှင့် လေးစားမှုရှိသော အလုပ်ခွင်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးအဖွဲ့များ အားကောင်း ခိုင်မာလာစေခြင်း

ကျေးရွာအဆင့်တွင် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ အသစ်များ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးပြီး သီးနှံထွက်ကုန်များ စုပေါင်းရောင်းချမှုမှတစ်ဆင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင်များ ဝင်ငွေတိုးပွားစေရန် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည်ကို ဟန့်တားစေမည့် အတားအဆီးများကို လျှော့ချပေးခြင်း

နေအဖွဲ့အစည်းသည် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လှုပ်ရှားမှုများတွင် ကျား/မ တန်းတူညီမျှစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများ နှင့်လက်တွဲ၍ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာချေးငွေများကို အမျိုးသမီးများ ပိုမိုလက်လှမ်းမီလာရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်ခြင်း

နေအဖွဲ့အစည်းသည် ကျား/မ ရေးရာကို အလေးပေးသော မူဝါဒချမှတ်ရေးအတွက် အားပေးထောက်ခံသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးမူဘောင်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရာတွင် ကျား/မတန်းတူညီမျှရေးကဏ္ဍ ပါဝင်လာအောင် ထောက်ပံ့ပေးပြီး အမျိုးသမီးများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးကို ပံ့ပိုးပေးနေပါသည်။

¹ World Bank Group – Women, Business and the Law – 2018
² International Labour Organisation – ILOSTAT - 2018
³ DaNa Facility – Women’s Economic Empowerment in Agribusiness in Myanmar - 2020
⁴ UN Women – Gender Equality and Women’s Rights in Myanmar - 2016
⁵ IFC and the DaNa Facility – Respectful Workplaces - 2019

အဖွဲ့အစည်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ

အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း အသုံးပြုသူ ၆၀% ကျော်သည် အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။

နေအဖွဲ့အစည်းက အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ကုမ္ပဏီအသစ် ၁၂ ဖွဲ့စတင် တည်ထောင်နိုင်ရန် ပံ့ပိုးခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးတောင်သူ ၂ ၈၈၄ ဦးခန့် ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ (GAP) ကို အသုံးပြုလျက် ရှိသည်။

နေအဖွဲ့အစည်းက ၂၀၁၉ ဒီဇင်ဘာအထိ စုစုပေါင်း အမျိုးသမီး ၃၉၇ ၉၉၂ ဦးကို ပံ့ပိုးထားပါသည်။

“ကျွန်မတို့ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ကတော့ ရွာထဲက လူတွေအတွက် အဓိကထားပြီး မုန့်လုပ်ငန်းကို စတင်ခဲ့တာပါ။ နောက်ပိုင်းမှာ ဒီလုပ်ငန်းက ကျွန်မတို့အဖွဲ့ ရေရှည်ရပ်တည်ရေးအတွက် အဆင်ပြေမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။”

မဝေမာ၊ နေအဖွဲ့အစည်းမှ ငွေကြေးပံ့ပိုးထားသော ICCO အဖွဲ့၏ ရန်ကုန်နှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးများတွင် အကောင်အထည် ဖော်နေသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဖြင့် ကောင်းမွန်ခိုင်မာသည့်ဈေးကွက်ဆီသို့ (P4 စီမံကိန်း)တွင် ပါဝင်သူ။

“အမျိုးသမီးတွေ အချင်းချင်း စိုက်ပျိုးရေးအတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတတွေကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေငှလာကြပါပြီ။ ဒီနှစ်ရွာရဲ့ စံပြုစိုက်ကွက် ဓာတ်ကုန်မှာ ရွက်ကုန်က အမျိုးသမီးတောင်သူတွေ ဦးဆောင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။”

ဒေါ်မီးဝယ်၊ နေအဖွဲ့အစည်းက ငွေကြေးပံ့ပိုးထားသော Myanmar Institute for Integrated Development က အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် “ပအိုဝ်း ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသအတွင်း အမျိုးသမီး တောင်သူငယ်များ အတွက် ဈေးကွက်အခွင့်အလမ်း တိုးမြှင့်ပေးရေး” စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သူ။

“စီမံကိန်းကနေတစ်ဆင့် ပိုကောင်းတဲ့ စိုက်ပျိုးရေး နည်းလမ်း တွေကို လေ့လာခဲ့ရပြီး အရည်အသွေးမြင့်တဲ့ သီးနှံ မျိုးစေ့တွေ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်မရဲ့ ဝင်ငွေက ဆယ်ဆကျော် တိုးလာပါပြီ။”

မခိုင်ခိုင်ညွန့်၊ နေအဖွဲ့အစည်းက ငွေကြေးပံ့ပိုးထားသော East-West Seed ၏ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးနှင့် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးရေး (TVeg) စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သူ။

သုတေသနလေ့လာမှုများ

လေးစားမှုရှိသော အလုပ်ခွင်များ အစီရင်ခံစာတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ငန်းခွင်နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုလုပ်ခြင်းနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာထိပါး နှောင့်ယှက်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများအား လေ့လာ ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ တွေ့မြင်ရလေ့ရှိသော လေးစားမှုမရှိသည့် အပြုအမူများအား အစီရင်ခံစာတွင် ဥပမာနှင့်တကွ ဖော်ပြထားပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် မည်သို့ဖန်တီးနိုင်ပုံကို လက်တွေ့ကျသော အကြံပြုချက်များ ပေးထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသမီးများ၏စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်နေမှုကို နေအဖွဲ့အစည်းက ငွေကြေးထောက်ပံ့ ထားသော စီမံကိန်း ဧရိယာများဖြစ်သည့် မကွေးတိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ စီမံကိန်းသုံးခု၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်နေသော အမျိုးသမီးများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ အဖွဲ့အစည်းများကို လက်လှမ်းမီခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်စွမ်းတို့ကို လေ့လာဖော်ထုတ်ထားသည့် အစီရင်ခံစာ ဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းမွန်သင့်လျော်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိခြင်းက မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေကို ဖန်တီးပေးနိုင်ပြီး အတားအဆီးများနှင့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ပေးပါသည်။ ကြွေးမြီဖြင့် တုပ်နှောင်ခြင်း၊ အတင်းအကြပ် အလုပ်ခိုင်းစေခြင်းနှင့် ကလေးအလုပ်သမားတို့ကို ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို လေ့လာထားသည့် အစီရင်ခံစာ ဖြစ်ပါသည်။

